120 min

4-8 spelers

12+ jaar

Deze KoersKaart faciliteert jullie goede gesprek, met één groepje of vele groepjes tegelijk.

Begin bij vraag 1 en notuleer met pen op de KoersKaart.

Wil je de sessie voorbereiden? Tips voor opvolging? Kijk op: dekoers.nl/check.

1. WAAROM DE KOERSKAART MOET TOCH KUNNEN?

- Het doel van deze Koerskaart is het **bespreekbaar** maken van ongewenst gedrag binnen een team.
- Ook geeft het spelen van de Koerskaart **inzicht** in wat je kunt doen als je het ziet gebeuren.
- Met deze kennis kan gewerkt worden aan een **betere werksfeer**: hoe gaan we met elkaar om?

2. HOE KAN IK DEZE KOERSKAART INZETTEN?

- Zelfsturend: Speel de KoersKaart in je **eigen team**, en laat de KoersKaart jullie gesprek faciliteren.
- Viraal: Betrek een aantal **ambassadeurs** en laat hen zelf bepalen waar en wanneer zij gaan spelen.
- Large scale: Met **vele teams tegelijk**, met eventueel een moderator die het groepsproces bewaakt.

3. HOE ZORG IK VOOR EEN EFFECTIEF KOERSKAART GESPREK?

- Het spelen van deze KoersKaart heeft het meeste effect wanneer het onderdeel is van een **bredere aanpak**. Denk aan voorlichting binnen de organisatie over pesten, (seksuele) intimidatie, agressie, geweld en discriminatie tussen medewerkers.
- Omdat een flink deel van de werknemers wel eens te maken heeft gehad met ongewenst gedrag op het werk, kan het spelen van deze KoersKaart soms emotionele herinneringen oproepen. Het is dan zaak **nazorg te bieden**, bijvoorbeeld in de vorm van de beschikbaarheid van een vertrouwenspersoon, bedrijfsarts of bedrijfsmaatschappelijk werker.
- Voordat een team aan de slag gaat met deze KoersKaart is het aan te raden dat de **leidinggevende** zich verdiept in de thematiek, de KoersKaart en de follow-up. Daarnaast is het raadzaam na te gaan bij de teams en zichzelf of aanwezigheid van de leiding bij het gesprek helpend is of juist belemmerend.
- Deze KoersKaart is **niet geschikt** om te gebruiken in een team waar een actuele kwestie rondom ongewenst gedrag speelt. In een organisatie of team met een hoog risicoprofiel inzake ongewenst gedrag wordt aangeraden de kaart alleen te spelen met deskundige begeleiding.

4. EN DAN?

- Breng en houd het gesprek verder op gang. Leg bijvoorbeeld de uitkomsten van verschillende KoersKaarten naast elkaar en probeer daar gezamenlijk beleid mee te vormen.
- Ga naar **www.duurzameinzetbaarheid.nl** voor meer praktijkverhalen, hulpmiddelen en bijeenkomsten.
- Kijk daar speciaal naar de **Wegwijzers** over Ongewenst gedrag, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten.

Deze KOERSKAART is een co-creatie van:

duurzame inzetbaarheid

Bedrijfs Maatschappelijk Werk – De meerwaarde van bedrijfsmaatschappelijk werkers voor uw organisatie

Bezemer Kuiper & Schubad – Arbeid Gezond Talent

TATA STEEL

Franciscus Gasthuis & Vlietland

factorvijf

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

KNL integraal kankercentrum Nederland

sbi formaat

De Koers – Interventiemakers

OOK VERKRIJGBAAR

KIJK OP WWW.DUURZAMEINZETBAARHEID.NL

WIJ ZIJN

De Koers – Interventiemakers

Wij dromen van een wereld waarin mensen elkaar toerusten om vol vertrouwen op pad te gaan.

Wij nemen onze opdrachtgevers mee op co-creatiereis, waarin wij mensen uitdagen om groots te dromen.

Gaandeweg ontwikkelen we de instrumenten én het vertrouwen om op grote schaal met elkaar in dialoog te gaan.

Op speelse wijze gaan mensen met elkaar in gesprek. Ze regisseren zelf het proces, vertalen het thema naar de praktijk en zetten de eerste concrete stappen richting de droom.

WELKE DROOM WILLEN JULLIE OP DE KAART ZETTEN?

WWW.DEKOERS.NL
INFO@DEKOERS.NL

KoersKaart® is een merk van De Koers - Interventiemakers
www.dekoers.nl | info@dekoers.nl

Versie 1
Okt 2016

Dit werk is gelicenseerd onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal. Ga naar http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/ om een kopie van de licentie te lezen.

8 717933 100979

Print deze KOERSKAART op **poster formaat (A0)**.

6. AFSPREKEN 15 min

A. Wat spreken wij als team nu af om in de toekomst met ongewenst gedrag om te gaan?

B. En wat kunnen we doen om ongewenst gedrag te voorkomen?

Als Ongewenst gedrag	dan gaan Personen	dit doen Actie	
Als Ongewenst gedrag	dan gaan Personen	dit doen Actie	
Als Ongewenst gedrag	dan gaan Personen	dit doen Actie	
Als Ongewenst gedrag	dan gaan Personen	dit doen Actie	

Denk aan:
- Teamleden
- Leidinggevenden
- Omstanders
- Vertrouwenspersoon
- HR/P&O
- Bedrijfsarts

5. HELPEN 20 min

Kies gezamenlijk drie vraagstukken waar jullie over door willen praten.

Omschrijf de situatie die jullie willen bespreken. Wat kun jij, ter bleekte of achteraf, doen om te helpen? Bedenk drie verschillende manieren. Wat maakt het misschien lastig om te helpen?

Alle vraagstukken zijn mogelijk:
- Feitelijk of waargebeurd
- Actueel of uit het verleden
- Over jezelf of iemand anders

Hebben jullie tijd voor een pauze?

4. ZIEN 20 min

Bekijk eerst samen het korte filmpje door de code te scannen of ga naar www.dekoers.nl/moettochkunnen.

Initialen — Stel, je loopt met een camera door jullie gebouw. Welk ongewenst gedrag zie jij tussen collega's? Denk voor jezelf één minuut na voor jullie antwoorden. — Wat maakt het gedrag ongewenst?

3. GEVOLGEN 15 min

A. Wat zijn volgens jou mogelijke gevolgen van ongewenst gedrag?

	Voor de organisatie?
Voor het individu?	
Voor het team?	

B. En hoe zou met deze gevolgen om kunnen worden gegaan?

	Door de organisatie?
Door het individu?	
Door het team?	

2. WAT VIND JIJ? 20 min

Kijk samen naar onderstaande gedragsvoorbeelden. Wat vind jij van dit gedrag? **Turf elke deelnemer**, één voorbeeld tegelijk.

☺ Moet toch kunnen? | 😐 Ligt er aan... | ☹ Ongewenst!

JE TURKSE COLLEGA ELKE MORGEN BEGROETEN MET "HEE KEBAB KONING!"	DIE ENE COLLEGA NOOIT MEEVRAGEN NAAR DE BORREL.	DIE OUWE ER DAGELIJKS OP WIJZEN DAT HET TIJD WORDT VOOR Z'N PENSIOEN.	TELEFOONTJES 'PER ONGELUK' NIET DOORGEVEN AAN JE NIEUWE COLLEGA.
SUSAN GEEN PROMOTIE GEVEN, WANT ZE WORDT VAST ZWANGER.	DE RECEPTIONISTE SCHUNNIGE YOUTUBE-FILMPJES STUREN.	JE COLLEGA VERWENNEN MET EEN ONGEVRAAGDE SCHOUDER MASSAGE.	(VUL ZELF IN)

Welk onderwerp levert de meeste discussie op en waarom?

1. STARTEN 5 min

Ruim 1,2 miljoen werknemers hebben jaarlijks te maken met discriminatie, pesten of (seksuele) intimidatie op het werk.

Met behulp van deze KoersKaart gaan jullie samen in gesprek hoe jullie de werksfeer en het werkplezier in het team kunnen verhogen.

Elke vraag leest iemand hardop voor.

De speelduur is circa 2 uur.
Wie bewaakt de tijd per vraag?

Noteer in elk vak met balpen.

En zorg dat het filmpje van vraag 4 klaar staat.

8. NAKAARTEN 10 min

Hoe heb jij dit KoersKaart gesprek beleefd?

En op welke manier gaan jullie elkaar scherp houden op de gemaakte afspraken van vraag 6?

Jullie zijn klaar! Maak samen een selfie en deze @koerskaart met #werkplezier.

7. TEAMSFEER 15 min

Samenvattend: Wat vinden wij samen belangrijk voor een goede teamsfeer?

KOERSKAART ZELF GEPRINT

MOET TOCH KUNNEN?